

Kaffet och chokladen utrotningshotade

Världens kaffe- och kakaoodlingar hotas av klimatförändringarna. Med ett allt varmare klimat krymper de fuktiga regnskogsområden där det är möjligt att odla dessa grödor. Det blir för torrt och dessutom ökar risken att sjukdomar ska spridas. Man räknar med att de marker där kaffe kan odlas kommer att halveras till 2050 samtidigt som efterfrågan på kaffe kommer att fördubblas. Ännu allvarigare är läget för kakaoodlingen.

"Antingen börjar alla kaffenarkomaner ta klimatförändringarna på allvar eller så havererar hela ekonomin eftersom ingen kan jobba utan kaffe vilket skulle leda till kraftigt minskade utsläpp"
kommenterar Andrea Söderblom-Tay, ordförande i Jordens Vänner.

Miljöambassadörer

Det är skolans engagerade miljöambassadörer som har valt ut nyheter att skriva om i årets första Miljönytt.

Miljö och klimat

En majoritet bland unga väljare mellan 18 och 29 år anser att miljö och klimat är de viktigaste politiska frågorna inför valet i september.

Nio av tio svenskar tycker att klimatförändringarna är allvarliga eller mycket allvarliga. Unga är mer oroade än äldre, och kvinnor är mer oroade än män. När det gäller politiska sympatier är rödgröna väljare mest oroade och sverigedemokrater minst.

Nya lagar

Från första januari 2018 har vi fått några nya miljölagar. En ny klimatlag ger Sverige långsiktiga klimatmål, som varje regering är skyldig att följa. Senast 2045 ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser. Ett oberoende klimatpolitiskt råd ska se till att klimatmålen följs.

Efter årsskiftet ska det bli lättare för den som sparar i fonder att välja fonder som är hållbara. Det ska finnas information om hur fonderna tar hänsyn till mänskliga rättigheter, miljö och sociala förhållanden. Naturturism, exempelvis guidning i naturområden, är en miljövänlig form av turism. För att gynna den sänks moms från 25 till 6 procent.

En gökunge i klimatarbetet

Förra året slog flygbranschen nya rekord med över fyra miljarder flygresor, en ökning med 7 procent. De senaste 25 åren har utrikesresorna från Sverige ökat med 77 procent. En förklaring till det

ökande resandet är de sjunkande biljettpriserna. Till exempel var en biljett till Los Angeles eller Prag dubbelt så dyr för bara sju år sedan.

Det är väldigt stor skillnad mellan hur mycket olika personer flyger. Åtta av tio världsmedborgare har aldrig satt sin fot i ett flygplan. I Sverige gör varje person i genomsnitt en utlandsresa per år. Vi flyger en sträcka motsvarande Arlanda – Lissabon tur och retur. Men många flyger inte alls och andra flyger mycket mer.

Svenskarnas flygresande ger nu upphov till lika stor klimatpåverkan som biltrafiken. De senaste åren har dock utsläppen från biltrafiken minskat, medan utsläppen från flyget fortsatt att öka. De ökande utsläppen går självfallet helt på tvärs mot klimatmålen. För att klara målen om att begränsa uppvärmningen till högst två grader behöver vi istället halvera utsläppen varje årtionde, även från flyget!

Som att hålla flygfotogen på en brinnande eld

Så drastiskt uttrycker sig Oscar Alarik, klimatchef på Naturskyddsföreningen, om de bidrag och skattelättnader som flyget får. Enligt en granskning som Dagens ETC gjort fick svenska flygplatser 2016 bidrag från stat och kommun på sammanlagt 2,2 miljarder kronor. Bidragen har nästan fördubblats sedan 2012 och orsaken är att nästan alla 29 kommunalt ägda flygplatser går med förlust. Det är bara Arlanda och ytterligare några få statligt ägda flygplatser som går med vinst. På grund av bidragen kan de mindre flygplatserna fortsätta att locka kunder med låga priser. Till exempel bidrar Örebro kommun med 277 skattekronor för en charterresa från Örebro flygplats till Gran Canaria. Betydligt större kommunala bidrag får de flesta norrländska flygplatser, som mest över 4 000 kronor per flygresa.

Flygtrafiken är dessutom undantagen många miljöskatter, bränslet är skattebefriat och utrikesresor är momsbefriade. Om flygtrafiken hade beskattats på samma sätt som vägtrafiken skulle skatten ha varit 167 kr per flygresa. Ändå har protesterna varit stora mot den flygskatt som regeringen har föreslagit. Det handlar om 60 kronor för en resa inom Europa...

Har flugit färdigt

Den senaste tiden har flera kända personer som tidigare flugit väldigt mycket trätt fram i media och berättat att de slutat flyga. Det gäller exempelvis Heidi Andersson, världsmästare i arm-brytning och hennes man Björn Ferry, framgångsrik skidskytt. "Vill man förändra världen kan man alltid börja med sig själv" säger Heidi Andersson.

Operasångaren Malena Ernman flyger inte heller längre. Hon konstaterar att "En enda lång flygresa raderar 20 års källsortering"

Källor

- Anagrius, Hannes, Klimatförändringar kan beröva oss både choklad och kaffe, 2018-01-13 <http://supermiljobloggen.se/nyheter/2018/01/klimatforandringar-kan-berova-oss-bade-choklad-och-kaffe>
- Holm, Maria, Skatten täcker knappt en tredjedel av flygets skatterabatt i Dagens ETC 2018-01-18
- Miljö och klimat viktigaste valfrågorna bland unga, Sveriges radio, 2017-12-12 <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=1646&artikel=6840581>
- Söderin, Eigil, Skattemiljarder går till billiga flygresor i Dagens ETC, 2018-01-17
- 9 av 10 svenskar: Klimatförändringarna allvarliga, Aftonbladet, 2017-12-12 <https://www.aftonbladet.se/nyheter/samhalle/a/1knEQI/9-av-10-svenskar-klimatforandringarna-allvarliga>

Filmtips

Klimatförändringarna allvarliga, Intervju med Johan Rockström och Isabella Lövin, 2017-12-12 (8 min): <https://www.aftonbladet.se/nyheter/samhalle/a/1knEQI/9-av-10-svenskar-klimatforandringarna-allvarliga>

” En enda lång flygresa raderar 20 års källsortering.

- Malena Ernman
